

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i psykologi, 240 högskolepoäng

Studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet den 27 mars 2007.

1. Utbildningens mål

Utbildningens mål är att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning inom det psykologiska kunskapsområdet samt att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av en vetenskaplig avhandling.

Utbildning på forskarnivå i psykologi syftar också till att utveckla doktorandens förmåga att omsätta uppnådda vetenskapliga färdigheter och kunskaper i fortsatt forskningsarbete eller i annat kvalificerat yrkesarbete. Utbildningen skall vidare utveckla doktorandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. Doktoranden skall även ha tillägnat sig kunskap om planering och genomförande av forskningsprojekt. Utbildningen på forskarnivå skall ge internationella kontakter, bl.a. i form av medverkan vid internationella forskningskonferenser och eventuellt vistelse vid utländskt lärosäte. Utbildning på forskarnivå skall även ge möjlighet till internationella kontakter t.ex. i form av medverkan vid forskningskonferenser och/eller vistelse vid utländskt lärosäte.

Utbildningens specifika mål, vilka skall vara uppfyllda för att erhålla examen på forskarnivå i psykologi, anges nedan. I övrigt gäller de krav som finns angivna i högskoleförordningen, examensordningen angående examina på forskarnivå.

1.1 Kunskap och förståelse

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och systematisk förståelse av det psykologiska kunskapsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom forskningsområdet samt
- visa god förtrogenhet med vetenskaplig metodik inom det psykologiska kunskapsområdet i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet

1.2 Färdighet och förmåga

För doktorsexamen skall doktoranden

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa frågeställningar inom det psykologiska kunskapsområdet,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva psykologisk forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådana forskningsarbeten,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och/eller skriftligt presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med det psykologiska vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap inom det egna psykologiska forskningsområdet,
- visa förmåga att inom såväl psykologisk forskning och utbildning som i andra kvalificerade sammanhang bidra till kunskapsområdets utveckling och att stödja andras lärande av psykologiska kunskaper, samt
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning lämna ett bidrag till kunskapsutvecklingen inom det valda forskningsområdet.

1.3 Värderingsförmåga och förhållningsätt

För doktorexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och ett analytiskt förhållningsätt till kunskapsbildningen inom det psykologiska kunskapsområdet,
- visa förmåga att värdera svagheter och styrkor i den egna vetenskapliga avhandlingen,
- visa vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra sådana forskningsetiska bedömningar som aktualiseras i psykologisk forskning samt
- visa fördjupad insikt om den vetenskapliga psykologins möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och forskarens ansvar för hur den används.

2. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Höskoleförordningen, 7 kapitel.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Höskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Enligt övergångsbestämmelse har sökande som före 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning denna grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock som längst till utgången av 2015.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i psykologi krävs följande:

- minst 120 högskolepoäng i psykologi varav minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå eller på annat sätt inom eller utom landet förvärvade motsvarande kunskaper
- sådana kunskaper i svenska och engelska som krävs för att tillgodogöra sig obligatoriska kursmoment samt aktivt delta i seminarier och liknande.

3. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i psykologi sker i regel genom särskild utlysning.

Urval bland sökande skall enligt HF 7 kapitel ske med hänsyn till förmåga att klara utbildningen. Som underlag för denna bedömning används den avhandlingsplan som skall medfölja ansökan samt tidigare uppsatser och utbildningsmeriter.

I avhandlingsplanen skall den sökande beskriva sitt avhandlingsprojekt. Planen bedöms utifrån följande kriterier: a) om planen visar förtrogenhet med tidigare och aktuell forskning inom området, b) om frågeställningarna är förankrade i aktuell forskning, c) om beskrivna metoder för insamling och analys av data är adekvata, samt d) om planen bedöms vara realistisk med avseende på genomförbarhet inom utbildningen på forskarnivå. Planen ger även underlag för bedömning av institutionens handledarkompetens inom det forskningsområde som anges i avhandlingsplanen.

Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för doktorandens forskningsinriktning. Beslut om antagning fattas av institutionsstyrelsen efter beredning i institutionens forskarutbildningsnämnd.

4. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i psykologi omfattar 240 högskolepoäng och avslutas med doktorsexamen. Avhandlingen omfattar 150 högskolepoäng och kursdelen 90 högskolepoäng. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng om de krav som finns angivna i högskoleförordningens examensordning avseende licentiatexamen, är uppfyllda.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand och dels av eget forskningsarbete vilket skall leda fram till en vetenskaplig avhandling. Doktoranden förväntas även att inom ramen för sin utbildning delta i seminarieverksamhet samt, om inte särskilda skäl föreligger, bidra till institutionens gemensamma verksamheter.

4.1 Kurser

Utbildningen omfattar en kursdel på 90 högskolepoäng varav 45 högskolepoäng är obligatoriska metodkurser och 5 högskolepoäng i högskolepedagogik.

Övriga kurser bestäms i samråd med handledare. Om doktorand tillåts tillgodoräkna poäng från tidigare utbildning skall detta särskilt anges i den individuella studieplanen.

4.2 Avhandling och disputation

Det centrala i utbildningen är författandet av en vetenskaplig avhandling där doktoranden skall föra kunskapen inom forskningsområdet framåt. Doktoranden förväntas avrapportera hur avhandlingsarbetet fortskrider vid institutionens seminarier.

Avhandlingen skall i enlighet med de regler som anges i högskoleförordningen för doktorsexamen respektive licentiatexamen, försvaras vid en offentlig disputation respektive seminarium. Doktorsavhandlingen samt försvaret av denna bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd av en betygskommitté.

En doktorsavhandling i psykologi innebär i typfallet:

- En sammanläggningsavhandling med en integrerande sammanfattning av ingående delarbetena.
- En avhandling på engelska enligt riktlinjer som gör att den i sin helhet eller i delar kan publiceras internationellt.

Om särskilda skäl föreligger kan avhandlingen skrivas som en monografi och/eller på annat språk än engelska. En sammanfattning på svenska skall bifogas avhandlingen.

5.Handledning

För varje doktorand skall utses två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Huvudhandledaren skall vara anställd eller adjungerad vid Göteborgs universitet och ha minst docentkompetens. Minst en av handledarnas skall ha genomgått handledarutbildning. Doktoranden har rätt till handledning enligt vad som anges i Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. Doktoranden har rätt till handledning enligt vad som finns fastställt i den individuella studieplanen (se nedan).

Doktorand som begär det har rätt att byta handledare.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

6. Individuell studieplan

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan i samband med antagningen. Studieplanen fastställs av prefekt efter samråd med doktoranden och dennes handledare. Den individuella studieplanen skall följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen skall tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

Doktorand, handledare och prefekt skall skriftligen intyga att de samtycker till innehållet, och den biträdande handledaren att han/hon tagit del av innehållet i den individuella studieplanen och eventuella ändringar som görs i den.

6.1 Tidsplan och finansieringsplan

Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för disputation.

7. Övrigt

I övrigt hänvisas till gällande lagstiftning, riktlinjer vid Göteborgs universitet och vid samhällsvetenskapliga fakulteten samt lokala tillämpningsföreskrifter vid psykologiska institutionen.

Uppgifter om aktuella regelverk finns tillgängligt via www.samfak.gu.se.